Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 167 (3668)
СЕШАНБА
25 ИЮЛЬ 1978 Й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

• Шаҳар индустрияси рапорти

ЕТТИ ОЙЛИК ПЛАН ТАЙЁР!

БУГУН

Тошкентнинг саноат корхоналари коллективлари 1978 йилнинг етти ойи учун саноат маҳсулоти реализация қилиш ва буюмларнинг кўпгина муҳим турларини ишлаб чиқариш бўйича белгиланган топшириқнн бажаришди.

Шаҳар индустрияси ходимларининг меҳнат муваффақияти КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш учун фаол курош олиб бориш, беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш натижасидир.

Меҳнат беллашувида шаҳардаги Ленин, Ҳамза, Собир Раҳимов, Октябрь ва Чилонзор районлари ишчи коллективлари юксак натижаларга эришдилар. Январь—июль ойлари планларини муддатидан илгари бажаришга «Таштекстильмаш», Электрон техника, «Ташэлектромаш» заводлари, булка-кондитер, абразив буюмлар комбинатлари, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, бадиий буюмлар фабрикаси коллективлари салмоқли ҳисса қўшишди.

КПСС Марказий Комитети июль (1978 йил) Пленуми қарорлари, унда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев докладида айтган қоида ва хулосалар меҳнат коллективларида юксак меҳнат ва сиёсий активликни юзага келтирди. Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналари Ўзбекистон колхоз ва совхозларига зарур оталиқ ёрдами кўрсатилишини таъминлаш бўйича янги катта марралар белгилашди.

Корхоналарда «Сифатли, самарали, қолоқларсиз ишлайлик!» шиори остида СССР янги Конституциясининг бир йиллигини муносиб кутиб олиш, беш йилликнинг учинчи йили планларини муддатидан илгари адо этиш учун мусобақа кенг қулоч ёймоқда.

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

Талабчанлик асосида

Агрегат заводи партия комитети кун тартибига халқ назоратчилари фаолияти муҳокамасини қўйди. Бу ҳақда завод касаба союз комитети раиси Н. Пусько ҳикоя қилиб берди.

Парткомда халқ назоратчилари фаолиятидаги ютуқ ва камчиликлар рўй-рост таҳлил этилди, нуқсонларни бартараф этиш йўллари белгиланди.

Партком белгилаган тадбирлар ичида июль Пленуми қарорлари асосида барча цехлар халқ назорати группалари раисларининг семинарини ташкил қилиш, халқ назоратчилари ишига ҳар томонлама кўмак беришга қаратилган тавсиялар бор.

Тадбирлар белгиланди

Учинчи беш йилликнинг учинчи йили план топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажаришнинг аҳволи «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетида муҳокама қилиб борилянти.

Яқинда корхона парткомида биринчи ярим йилликда маҳсулот турлари бўйича ишлаб чиқариш план топшириқларининг бажарилиши якуни муҳокама этилди. Бу борада коллектив кувончли ютуқларни қўлга киритаётгани қайд этилди. Масалан, корхонада учинчи беш йиллик охиригача жами маҳсулотнинг 50 процентини Сифат белгиси билан тайёрлаш кўзда тутилган эди. Коллектив ўртасида ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишлар пухта йўлга қўйилгани, коллективнинг меҳнат ва ижтимоий-сиёсий активлиги ошгани туфайли бу маррага ҳозирнинг ўзидаёқ эришилди.

Ишчилишда корхона 5-цехи партия ташкилотининг секретари П. Иванов коммунистларнинг бу борада эришаётган ютуқлари, КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари асосида барча цехлар халқ назорати группалари раисларининг семинарини ташкил қилиш, халқ назоратчилари ишига ҳар томонлама кўмак беришга қаратилган тавсиялар бор.

СИБИРЬ ВА УЗОҚ ШАРҚ БУЮРТМАЛАРИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ ЮКСАК СИФАТДА БАЖАРАМИЗ

«Компрессор» заводининг коллективи ПР—10М маркали компрессор машиналарини Давлат Сифат белгисига тақдим қилиш учун фидокорона меҳнат қиляпти.

СУРАТДА: 11-йигув цехининг зарбдор слесари коммунистик меҳнат зарбдори Иван Шудьгин навбатдаги машина двигателини монтаж қилмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Ўзбекистон пойтахти меҳнатчилари партиямизнинг Сибирь ва Узоқ Шарқни ўзлаштириш учун ёрдамни кучайтириш чақирғини биринчи навбатдаги энг муҳим вазифалардан бири деб қабул қилдилар. Шаҳарнинг кўпгина корхоналари коллективлари Л. И. Брежневнинг мамлакатнинг Шарқий районлари ишлаб чиқариш қувватларини комплекс ривожлантиришни жадаллаштириш бўйича берган кўрсатма ва масалаҳатларига амал қилиб, «Сибирь ва Узоқ Шарқ буюртмаларини — муддатидан илгари, юксак сифатда бажарамиз» шиори остида мусобақани авж олдириб юбордилар. Сибирлик ва узоқ шарқликларнинг буюртмаларини қандай бажарилаётганлиги умумий назорат остига олинди.

Шаҳарнинг кўпгина бирлашма ва корхоналари йилнинг биринчи ярим йиллиги учун қабул қилган мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар. Мамлакатнинг Шарқий районларига — қурилаётган объектларга, корхона ва ташкилотларга турли хил машина ва механизмлар, кабель, электротехника приборлари ва бошқа бир неча юз минг сўмлик буюмлар жўнатилди.

Маҳсулот сифатига ва мустаҳкамлигига асосий эътибор берилсин. Тошкентликлар буни тўғри ҳис этишиб, ана шу паст ҳароратли, намгар районларда фойдаланиш учун юборалётган буюмларни мавжуд техника қоидаларига қатъий амал қилган ҳолда тайёрлашга ҳаракат қилмоқдалар.

Буюртмаларнинг ўз вақтида бажарилишига тошкентлик транспортчилар ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишади. Уларнинг вазифаси белгиланган жойга буюмларни ўз вақтида, яхши сақлаган ҳолда етказиб беришдир.

ЗАМОНАВИЙ ВА ХУШБИЧИМ

Шу ҳафтада Ватанимизнинг пойтахти Москвадаги Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари кўргазмасида замонавий либосларнинг катта кўриги ўтказилади. Бу тадбирни олиб боришдан мақсад мамлакатимизда йил сайин ривожланиб бораётган енгилсаноат тармоғининг ютуқларини намойиш қилишдир. Бу кўргазма — шу билан диққатга сазоворки, унда фақат ҳимнинг мўъжизаси бўлган полимерлардан тикилган либослар томошабинлар диққатига ҳавола қилинади.

Тошкентдаги Модалар уйи ана шу кўрикнинг асосий қатнашчиларидан биридир. Шу муносабат билан чеварлик даргоҳининг раҳбари Татьяна Григорьевна Агафонова бундай дейди:

— Москвадаги бундай обрўли кўрикда қатнашиш биз Ўзбекистон моделилари учун катта баҳодир. Ўтган йилларда ҳам чеварларимиз тайёрлаган кўпгина моделларни у ерда муваффақият билан намойиш этган эдик. Навбатдаги кўрикка йил бошидан буён катта тайёргарлик кўрилди.

БУГУН

Москвага ўзбек миллий либослари жўнатилди. Улар лакстрин, замшдан тикилган эркаклар ва хотин-қизларнинг турли мавсум пальтоларидир. Бу кийимлар ўзининг хушбичимлиги, сифатли ва чиройли тикилиши билан диққатга сазовор. Ҳозирги пайтда маълумки ботонья ва лаке материалларидан курткалар тикиш оммалашиб кетди. Бизнинг ана шундай маҳсулотимиз худди шу кунниинг талабига тўлиқ жавоб беради. Бундан ташқари полиэстердан тикилган костюмлар ва плашчлар, хотин-қизларнинг кримплендан тикилган кўйлакларн Москвада намойишга қўйилади.

ЮКЛАР ЎЗ ВАҚТИДА ЖЎНАТИЛЯПТИ

—Майна! — деган хитоб янгради.

Кўтарма кранниинг «хартуми» конвейерни секин-аста темир йўл платформасига кўя бошлади. Унинг ён томонига шундай деб ёзилган: «Белгиланган станция — Красноярск товар станцияси. Қабул қилиб олувчи — Комбайн заводи».

Жўнатувчи эса — Тошкент «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси. Сибирлик машинасозларга юборилаётган юклар сибирликларнинг шошилинч берган буюртмалари асосида тошкентлик мутахассислар тайёрлаган ва лойиҳалаштирган агрегат-станоклардан иборат.

— Сибирь комбайнозлари билан ҳамкорлигимиз кун сайин мустаҳкамланмоқда, — дея ҳикоя қилади бир лаҳзага ишдан бош директори Р. Ҳусанков. — Шу йилнинг ўзидаёқ биз Шимолга «Сибиряк» комбайнларининг мураккаб деталларини, механик усулда ишлаш учун мўлжалланган агрегат-станокларнинг бир турнумини жўнатдик.

Красноярсклик машинасозларга, айниқса ступица, муфти сцепленияснинг корпуси каби деталлар жуда маъқул бўлмоқда. Эндиликда ана шу агрегат-станоклар ёрдамида юқорида номлари келтирилган деталларни юксак аниқликда, юқори сифат билан, энг муҳими, тез ва соз тайёрлаш мумкин бўлади. Шунингдек, кўплаб малакали станокчиларни қўл меҳнатидан озод этади. Масалан, тошкентликларнинг резьба қирқувчи-бургилаш станоги бир йўла уч диопазонда 12 та тешикли резьба киркади. Шу билан бирга унинг йиллик иқтисодий самараси 32 минг сўмликка етади.

Йўниш агрегат-станоги эса универсалдир. У тешикчаларни йўнишда, силлиқлашда, тешикчалар очишда, торецни қирқишда ва муфти сцепленияси корпусидаги фаскани олишда қўл келади. Бургилаш станоги эса тешикчалар очишга мўлжалланган. Йиллик иқтисодий самараси 25.5 минг сўм. Тошкентликларнинг барча ажойиб станоклари сибирликларга жуда маъқул бўляпти.

Маълумки, Сибирь ва Узоқ Шарқда обҳавонинг ноқулай келиши туфайли кўпинча галлазорларда пишган бугдой ўз бошоғини кўтаролмай ётиб қолади. Натижада комбайнинг ўриши учун кийинчилик туғиларди. Эндиликда бу муаммо «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг ёрдами туфайли ҳал этилди. Комбайнининг ётган бошоқларни бир текис ўриб кетиши учун унга махсус пружинали «бармоқлар» тайёрланди мўлжалланган автомат-станок тайёрлаб берилди. Ҳозир бундай станоклардан ўнтаси Ильич номли тажриба-механика заводида ишлаб чиқарилди. Бу қишлоқ механизаторларининг талабини тўла қондиради.

«Технолог» бирлашмасининг Красноярск комбайн заводи билан ёзишмалар тахтасида серқуёш Ўзбекистон пойтахтидан келаётган станок ва ускуналар тўғрисида кўпгина илиқ сўзларни ўқиш мумкин.

Машинасозлар КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларидан руҳланган бир пайтда, тошкентлик ва сибирликлар кундан-кунга ўзаро ҳамкорликни мустаҳкамлашиб, ўртоқ Л. И. Брежневнинг ана шу улкан программани муваффақиятли амалга ошириш учун берган кўрсатма ва маслаҳатлари асосида ишга янада жадал киришдилар.

Б. АКСАНИЧ,
«Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг катта инженери.

АЛОҚА КЕНГАЙМОҚДА

Кемерово, Тюмень, Чита... Мана шу адреслар бўйича ҳар ойда Тошкент трактор заводидан юклар жўнатилади. Сибирядаги кўпгина районлар Ўзбекистон пойтахтидан келадиган трактор ва прицепларнинг эҳтиёт қисмларини сабрсизлик билан кутишмоқда.

Тайгани ўзлаштиришда, ботқоқни йўқотишда техника зиммасига икки баробар куч тушади. Шунинг учун ҳам у ерда Тошкент трактор заводи цехларида тайёрланган узатгичлар, «тиш»лар, балкалар ва бошқа заводдан эҳтиёт қисмлар бебаҳо саналади, алоҳида ардоқланади.

Тошкентлик трактторсозлар Сибирь корхоналари билан яқиндан иқтисодий ва ишлаб чиқариш алоқаларини боғлашган. Масалан, «Омсксельхозремонт» бирлашмасининг Калачи заводида қишлоқ хўжалиги ишлари учун мўлжалланган прицепларнинг ўз вақтида чиқиши Тошкент трактор заводига боғлиқ. Йил бошидан буён Калачига 12 минг комплект гилдиракларнинг зарур қисми етказиб берилди.

Буюртмачилар: — «Тошкентликлар маҳсулотининг сифати аъло!» — дейишмоқда.

Заводнинг иқтисодий алоқалар географияси мунтазам кенгайиб боряпти. Бурятия, Ёқутистон, Олтой ўлкасидаги қишлоқ хўжалик машиналарига ҳам деталлар етказиб бериш учун шартнома тузилган. Йил бошидан буён сибирликларнинг буюртмалари бўйича 300 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар тайёрлаб берилди.

ОЛИС РЕЙСЛАР БЎЙЛАБ

Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Тошкент лак-бўёқ заводи. Бу корхонанинг маҳсулотига заводлар ва комбинатлар, қурилиш объектлари ва фабрикалар, муассаса ва ташкилотлар мунтазир. Қисқаси, лак-бўёқ маҳсулотларига бўлган талабни тасаввур қилиш учун бу ерга, завод адресига келаётган телеграммаларни ўқишнинг ўзи кифоя. Телеграммалари н и г мазмуни битта: илтимос, эмаль, лак, темир кукуни пигмент ва бошқа кўплаб бўёқ маҳсулотлари жўнатишни тезлатсангиз. Вақоланки, лак-бўёқ заводи Москвадан, «Союзглавхимпр о м »дан адреси ва муддати аниқ кўрсатилган наряд олса-да, барибир мижозлар муддатидан илгари зарур маҳсулотни жўнатишни талаб қилишиб телеграмма юборишаверади.

— Куни-кеча Красноярск қишлоқ хўжалик машинасозлик заводи маъмурияти дейди,— лак-бўёқ заводи таъминот бўлими бошлиғи ўринбосари Н. Федяшова,— Тошкентга ўз вакилини юборибди, 1978 йилнинг учинчи квартали ҳисобига 40 тонна қизғиш рангли эмаль беришимизни илтимос қилибди.

Уни бўлимнинг ўзида қабул қилишди. Тошкент лак-бўёқ заводи коллективи Сибирь ва Узоқ Шарқ корхоналарига юборадиган маҳсулоти сифатига асосий эътиборни қаратмоқда. Красноярскликларнинг илтимоси қондирилиб, биринчи туркум—13 тонна эмаль жўнатиш учун тайёрлаб қўйилди.

Мана, «Хабаровскхимснабсбит» бошқармасининг буюртмаси. Ярим йилликда Хабаровскликларнинг буюртмачилар адресига 145 тонна ёғли лак ва эмаль, шунингдек қуюқ оқ бўёқ ҳам юборилди. Учинчи ва тўртинчи кварталларда эса буюртманинг қолган қисми жўнатилади.

Мижозлардан яна бири Примор ўлкасининг 3-темир-бетон буюмлари заводидир. Бу заводга лак, қуруқ оқ бўёқ, темир кукуни пигмент, ёғ лакидан 1.911 тонна юбориш керак. Тошкентлик лак-бўёқчилар Узоқ Шарқ корхоналари эҳтиёжи-га яраша маҳсулот жўнатмоқдалар. Масалан, ярим йилликда узоқ шарқликларга 845 тонна маҳсулот юборилди.

Владивостокдан шошилинч телеграмма келди: «Ўтиниб сўраймиз, муддатидан илгари цинкали белила юборишингизни сўраймиз. Акс ҳолда Узоқ шимол корхоналари иши оқсаб қолляпти». Илтимос эътиборсиз қолмади. Цинкали белиланинг бир қисми кўрсатилган адрес бўйича жўнатилди.

Тошкент лак-бўёқ заводи юклаб адреслар бўйича маҳсулот жўнатяпти. Айниқса, Хабаровск ва Сахалин, Магадан ва Ёқутистон, Владивосток ва Сибирдаги мижозларнинг талабини қондиришга алоҳида эътибор берилляпти.

...Тепловознинг гудоги янгради. Тошкент лак-бўёқ заводи территориясидаги темир йўлда турган вагонлар узоқ рейс бўйлаб йўл олишди. Уларнинг адреси катта саноат объектлари, янги шаҳарлар бунёд этилаётган, янги ўзлаштирилаётган районлар. Сибирь ва Узоқ Шарқ шаҳарларидир.

Елкама-елка туриб

ЦЕХДАГИ реле йиғиладиган конвейерда суюқлик оқиб боряпти. Майя Абдуразоқова «якор»ни, яъни қора пластмассани бошқа бир оқ пластинкага епиштиряпти. Унинг қўлларидан ўтаётган «якорь» кейинги ишчига, бу ишчидан эса яна ўнлаб қўллар орқали ўтиб, ниҳоят ажойиб турли хил жажжи деталларга айланяпти. Мана, регулировкачи Елена Смольянинова йиғилган приборни электр стендга уляпти. стендда эса 8 та лампочка бирин-кетин ёна бошлади. Демак, реле ишлаяпти, у белгиланган схема бўйича йиғилган. Қиз унга шахсий тамғаси — 38 номерни қўйди.

Бу ерда ҳар бир регулировкачи шахсий тамғадан фойдаланиш ҳуқуқига эга. Комсомол қизи Е. Смольянинованинг бу заводда ишлаётганига эндигина уч йилдан ошди. Бу вақт мобайнида у ўзининг тиришқоқлиги билан юксак маҳоратга эришди.

— Четдан қараганда ҳар қандай кишига бизнинг ишимиз—конвейерда ишлаш бир хил ва зерикарли кўриниши мумкин, — дейди Елена.— Бир жойда смена мобайнида ўтирасан-у, доимо бир хил ишни такрорлайсан. Аслида бундай эмас. Биз программали бошқариладиган станоклар, сув остн қайиқлари, электр станциялар... учун жуда мураккаб бўлган приборларни йиғамиз. Уларни бутун мамлакат учун тайёрлаймиз. Биласизми, ҳозир кимнинг буюртмасини бажаряпмиз? Сибирликларни. Яна айтиш мумкинки. БАМликларни ҳам. Шунингдек, беш йиллик зарбдор комсомол қурилишлари буюртмаларини ҳам бажаряпмиз. Бу билан биз замондош қаҳрамонларимиз — қурувчилар билан елкама-елка туриб меҳнат қилаётгандай ҳис этамиз ўзимизни.

— Четдан қараганда ҳар қандай кишига бизнинг ишимиз—конвейерда ишлаш бир хил ва зерикарли кўриниши мумкин, — дейди Елена.— Бир жойда смена мобайнида ўтирасан-у, доимо бир хил ишни такрорлайсан. Аслида бундай эмас. Биз программали бошқариладиган станоклар, сув остн қайиқлари, электр станциялар... учун жуда мураккаб бўлган приборларни йиғамиз. Уларни бутун мамлакат учун тайёрлаймиз. Биласизми, ҳозир кимнинг буюртмасини бажаряпмиз? Сибирликларни. Яна айтиш мумкинки. БАМликларни ҳам. Шунингдек, беш йиллик зарбдор комсомол қурилишлари буюртмаларини ҳам бажаряпмиз. Бу билан биз замондош қаҳрамонларимиз — қурувчилар билан елкама-елка туриб меҳнат қилаётгандай ҳис этамиз ўзимизни.

Реле цехи бошлиғи Г. Ильин қўшимча қилди:

— Леонид Ильич Брежнев мамлакатнинг Шарқий районлари ишлаб чиқариш қувватларини комплекс ривожлантириш вазифасини қўйгандан сўнг,— дейди у,— «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси комсомоллари ҳам Сибирь ва Узоқ Шарқ буюртмаларининг бажарилишини қаттиқ назорат остига олдилар. Масалан, цехимизда комсомол аъзоси, регулировкачи Елена Смольянинова слесарь-йиғувчи Галина Блохина, ўровчи Галина Харина ва бошқалар зарбдорона меҳнат қилмоқдалар. Бу ватанпарварлик ҳаракатида албатта меҳнат ветеранлари намуна кўрсатишяпти. Заводда ўттиз йилдан бери меҳнат қилаётган Мария Кожуленко ана шулар жумласиндир.

Ўтган ярим йилликда цех коллективи 275 мингта «РП—2» маркали реле тайёрлаб берди. Шундан 5 мингтаси пландан ташқари ишлаб чиқарилди. Бу приборларнинг кўпчилик қисми «Дальприборэлектроснабс б и т». Гарбий Сибирь. Тюмень. Красноярск, Ёқутистон. Камчатка ва Сахалинга жўнатилди.

1-цех аҳа шу адреслар бўйича паст вольтли 10-, 20-, 60-, 100-амперли аппаратлар жўнатмоқда. Бу ерда ҳам «Сибирь ва Узоқ Шарқ буюртмалари — муддатидан илгари, юксак сифат билан» шиори остида социалистик мусобақа кенг қулоч ёйган. Бу участкада Зичанда Абрамова ва Валентина Манеркина каби мастерлар пешқадамлик қилишяпти.

Электромонтаж цехида эса Хўрмат белгиси ордени кавалери З. Салимов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси Сахалин ТЭЦи ва С. Каминский бригадаси эса Петропавловский ТЭЦи учун ўттизта электр панели тайёрлаб, берилганлигини фахр билан тилга олишади.

...Сибирь ва Узоқ Шарқ Тошкентдан анча олис. Лекин дўстлик масофа билмайди. Кундан-кунга ўзаро ҳамкорлик мустаҳкамланмоқда.

В. ЛАПИНА.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● «Беш йилликнинг шаҳдам одимлари» сарлавҳаси остида Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат пленининг 1978 йил биринчи ярмида бажарилиш якунлари тўғрисида Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг ахбороти эълон қилинган.

● 24 июнь куни Ўзбекистон ССР Олий Советн бир қанча доимий комиссияларининг мажлислари бўлди.

Қонун лойиҳаларини тайёрлаш, қишлоқ хўжалиги, сув хўжалиги, табиатни ва ер ости бойликларини муҳофаза қилиш комиссиялари кўшма мажлис ўтказдилер. Бу мажлисда республика Олий Советининг еттинчи сессияси муҳокамасига қўйилаётган Ўзбекистон ССР ўрмон кодексининг лойиҳаси кўриб чиқилди.

Ўзбек киноси намойиши

Келгуси ойларда Совет Ўзбекистони республикаси маданияти учун яна бир кувончли воқеа юз беради. Жаҳоннинг Италия ва Финляндия мамлакатларида Совет Ўзбекистони маданияти кунлари ўтказилади. Шу муносабат билан ҳозирги пайтда ана шу мамлакатларга юборилиданган санъат асарларини тайёрлаш ишлари кизғин боромқда.

БУГУН

Италия ва Финляндияда кўрсатиладиган ўзбек киноси намуналари программаси тузиб чиқилди. Бу ҳақда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қошидаги кинематография давлат комитети раисининг ўринбосари Қосим Ҳошимович Эргашев мухбиримизга қуйидагиларни маълум қилди:

— Бу мамлакатларда ўтказиладиган Ўзбекистон кунлари республикамиз учун қувонарли воқеадир. Ўзбекистон киностудияларининг кейинги йилларда яратган картиналари ана шу кўрикларда намойиш қилинадиган бўлди. Бунинг учун бир қатор фильмлар танлаб олинди. Улар орасида «Инсон қушлар ортидан боради», «Сен менинг кўшиғимсан», «Ёттинчи ўқ» бадиий фильмлари, «Паранжи», «Ўзбекистон Совет ҳокимияти йилларида», «Ўлкамнинг кўшиқ ва рақслари», «Шаҳрда шундай саховатли шаҳар бор» сингари ҳужжатли картиналар бор. Яқин кунларда икки хорижий мамлакатга юбориладиган бу картиналаримиз томошабинларга манзур бўлади деб ўйлаймиз. Чунки, улар ўзбек киносанъатининг тараққиёти, маҳоратидан далолат беради. Лентларда муҳим мазмунли гояларни ёрқин акс эттиради.

«САЛЮТ-6» — «СОЮЗ-29» — «ПРОГРЕСС-2»:

УЧИШ ПРОГРАММАГА МУВОФИҚ ДАВОМ ЭТМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 24 июль. (ТАСС). Владимир Коваленок ва Александр Иванченковнинг «Салют-6» — «Союз-29» — «Прогресс-2» орбитал илмий-тадқиқот комплекси ичида ишлаш давом этмоқда.

Экипаж ўтган кунлар мобайнида иккита технологик эксперинентни бажарди. Бу экспериментлардан бирида «Қотишма» қурилмасида янги ним ўтказгич материаллар, шунингдек уч металл: алюминий, қалай ва молибдендан бирикмалар олинди. «Кристалл» қурилмасида юқори температурали эритмадан галлий арсенидн монокристаллнни етиштириш юзасидан эксперимент ўтказилди.

Кеча космонавтлар ер юзини ва жаҳон океани акваторияснни бир неча марта фотосуратга олдилар. Бу тадқиқотлар атроф-муҳитни ўрганиш мақсадида бажарилди. Қрим, Кавказ, Жанубий Урал, Каспий бўйи паст текислиги, Қозогистон, Ўрта Осиё республикалари районлари фотосуратга олинди.

Бугун орбитал комплекс экипажи дам оладн.

Владимир Коваленок билан Александр Иванченков ўзларнни яхши ҳис этмоқдалар.

«Салют-6» — «Союз-29» — «Прогресс-2» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг учинши давом этмоқда.

ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИ. Автомобилларнинг эски, ишдан чиққан покришкаларидан самарали фойдаланиш мумкин экан. Шундай усуллардан бири янги йўллар қурилишида ундан фойдаланишдир.

ДПА—ТАСС фотоси.

телетайп лентасидан

◆ БЕРЛИН. Чехословакиядан олинган тезюрар «Татра» трамвайлари Германия Демократик Республикаси пойтахтининг аҳолиси ва меҳмонларига жуда ёқиб қолди. Ҳозирги вақтда Прагадаги «Татра — Смихов» заводларида ишлаб чиқарилган мана шундай трамвайлардан 83 таси Берлинда ишлаб турибди. Бундай трамвайлар йил охиригача 117 тага етказилади. Яқин келгусида Берлиндаги трамвайларнинг ҳаммаси мана шу тезюрар «Татра» трамвайлари билан алмаштирилмоқчи.

◆ НЬЮ-ЙОРК. АҚШнинг прогрессив ҳаракатларига, демократик ва ҳуқуқ ташкилотларига қарши федерал тергов бюроси олиб борган махфий кўпорувчилик ҳаракатларини кўрсатувчи янгидан-янги фактлар очилмоқда. «Детрой фри пресс» газетасининг хабар беришича, 60-йилларнинг ўрталарида федерал тергов бюроси реакцион «Брейктру» ташкилотини урушга қарши ҳаракатга, шунингдек гражданлик ҳуқуқлари учун кураш ҳаракатига қарши гижгижлаб, бу ташкилотнинг фаолиятини активлаштиришга уринган. Газетанинг ёзишича қараганда, прогрессив ташкилотлар ва айрим кишиларни гиж-гижлашни қандай ташкил этиш тўғрисида федерал тергов бюроси «Брейктру»га мактублар ва йўлйўриқлар юбориб турган.

«Детрой фри пресс» газетаси фош қилган материаллар Америка охранкаси гражданлик ҳуқуқлари учун кураш ҳаракатини бостиришга интилиб, энг разилона ишлар қилаётганлигини яна бир марта яққол кўрсатиб турибди.

◆ МЕХИКО. Мексикада иш олиб бораётган кўп миллатли компаниялар шу йилнинг дастлабки уч ойи мобайнидагина мамлакатдан 4 миллиард песодан кўпроқ пул олиб чиқиб кетганлар. Бу хабарни Мексика банки эълон қилди. Чет эл компаниялари Мексиканинг ўзида сарфлаган капитал маблағлар ҳозирги вақтда 105 миллиард песонн ташкил этади.

(ТАСС).

МЕҲНАТДА ПЕШҚАДАМЛАР

СУРАТ ЛАРДА: Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери коммунист Абдумутал Ғуломов подшипниклар ремонти заводида 34 йилдан буён баракали меҳнат қилиб келаётган моҳир созловчидир. Абдуфаттоҳ Шукуров (ўнгда) қишлоқ механизаторлари учун турли хил эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқараётган Агрегат заводининг илғор тобловчиси. Бу меҳнатда пешқадамлар мунтазам равишда смена-ойлик топшириқларини ортиғи билан адо этишмоқда.

• *Беш йиллик вахтасида*

Унумдорлик мезони

3-гишт заводи кейинги ўн йилда жадал суръатлар билан ривожланди. Дастлаб кошин ишлаб чиқарадиган, кейин эса силикатпор, керамзит блоклари ишлаб чиқарадиган цехлар ишга туширилди. Ўтган йили корхонада яна бир цех кад кўтариб, шиша ва елим тайёрлаш йўлга қўйилди. Заводда талай вақтдан бери қишлоқдаги чорвачилик бинолари, омборхоналар, гаражлар қурилишига атаб керамзит блоклар ишлаб чиқарилаяпти. Ҳар бири еттита ғишт ўрнини босадиган бу материал энг аввало арзон, мустаҳкамлиги билан қишлоқ қурувчиларининг диққатини тортаяпти. Завод ишчилари пешма-пеш ишлаб чиқараётган блокларни Тошкент, Сирдарё, Жиззах областларининг колхоз ва совхозларидаги қурилишларга жўнатиб турибди.

— КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленумида қилган докладида Тошкент шаҳри меҳнаткашларини и н г кишлоққа кўрсатаётган оталиқ ёрдамига юксак баҳо берди, — деди биз билан суҳбатда завод директори Туроб Ёқубов. — Бу шаҳримиздаги барча саноат корхоналари қатори бевосита қишлоққа қурилиш материалларини етказиб бераётган бизнинг корхонамиз коллективи меҳнатига ҳам берилган юксак баҳодир.

Ҳозир керамзит блоклар цехи азаматлари ҳар вақтдагидан зўр ғайрат билан меҳнат қилиб, смена топшириқларини мунтазам 110—115 процентга етказиб адо этяпти. Ярим йил мобайнида 3 миллион 678 минг дона шартли ғишт ёки планлагидан 478 мингта кўп керамзит блоклар қишлоқ қурилиши учун жўнатилди.

3-гишт заводида бевосита қишлоққа атаб тайёрланаётган маҳсулот фақат керамзит блоклардан иборат эмас. Бу ерда апрель ойида капрон трубалар ишлаб чиқарадиган цех ишга туширилди. Бу капрон трубалар эгилувчан бўлиб, ўқариқларга ётқизилади, уларга винтиллар ўрнатилган. Экинларни суғорганда бу трубалардан фойдаланганда сувчи сувни тараш машаққатидан қутулади.

Завод коллективи шу пайтгача бу маҳсулотдан 64 минг погон метрини ишлаб чиқарди. Йил охиригача бу кўрсаткич 200 минг погон метрга етказилади.

Коллектив девор материаллар (керамзит блоклар билан қўшиб ҳисобланганда) ишлаб чиқариш топшириғини ҳам ортиғи билан бажарди. Қурилиш объектларига олти ой мобайнида 21 миллион 200 минг ўринга 21 миллион 370 мингта девор материаллари юборилди. Бундан ташқари кошин ишлаб чиқариш топшириғи ҳам ортиғи билан адо этилди. Йил бошидан бери 40 минг ўринга 40,5 минг квадрат метр кошин юборилди.

Корхона азаматларидан беш йилликнинг учинчи йилида ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб меҳнат қилиб, сўратни тезлаштиришяпти.

Шаҳримиз қурилишларида бинолар сиртини безашда турли рангдаги кошинлардан тобора кенг фойдаланилмоқда. Шунинг учун ҳам заводдаги коммунист Анатолий Микишенко бошлиқ кошин цехи коллективи корхонада социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб, бу зарур қурилиш материалидан тобора кўпроқ ишлаб чиқаришга ҳаракат қиляпти. Бундан тўрт-беш йил муқаддам бу ерда ҳар ойда 4000 квадрат метр атрофида маҳсулот тайёрланарди. Ҳозир эса ҳар ойда қурилиш объектларига 7000—7500 квадрат метр ҳажмида юқори сифатли кошин жўнатишяпти. Бунга цехда ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб, конвейерларнинг бетиним ишлашини таъминлаш вақтдан унумли фойдаланиш, ишчиларнинг касб маҳоратини ошириш орқали муваффақ бўлинаяпти.

Фрунзе район Советининг депутати Галина Романенко бошлиқ бригада кошин цехининг пешқадам коллективларидан саналади. Бу бригада азаматлари ҳозир 1979 йилнинг сўнгги ойлари ҳисобига меҳнат қиляпти. Бригада ҳар ойда планга қўшимча 750—800 квадрат метр кошин тайёрлаб беряпти. Галина Романенко бизга бригадаси эришаётган ютуқлар ҳақида сўзларкан: «Илғорликка эришиш учун фақат ишкоатли меҳнатнинг ўзи етарли эмас, — деди. — Авволо ишчида меҳнатга эътиқод, инсонга муҳаббат бўлиши, бугунги кун назари билан эрталикка кўз ташлай олиши керак. Фақат дўстлик, ҳамжиҳатлик ўзаро ёрдам бор жойда унумли меҳнат бор. Бизнинг бригадамиз тажрибаси бунинг ёрқин исботидир».

Заводнинг ҳумдон участкасида Холбой Қулбоев. Зокир Жўраев бошлиқ бригадалар кўпчиликка намуна бўлишяпти. Бу бригадалар беш йилликнинг уч йили топширигини СССР янги Конституцияси кунигача бажаришга аҳд қилиб, кунлик ва ойлик топшириқларини мунтазам 120—130 процент адо этишяпти. Зокир ака Жўраев ғишт заводида 26 йилдан бери фидокорона меҳнат қилиб келаяпти. У коллективда катта обрў ва ҳурматга эга. Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган. Зокир ака бошлиқ бригада коллективда биринчи бўлиб «Фақат сифатли маҳсулот ишлаб чиқарамиз» ташаббусини кўтариб чиқди. Бу ташаббус корхонада кенг қулоч ёйди.

Заводда шу кунларда коллектив юқори меҳнат кўтаринкилигида меҳнат қилмоқда. Шаҳримизда тобора кўплаб қурилаётган ҳар хил қурилиш иншоотларига материалларни ўз вақтида етказиб бериш ишига масъулият билан ёндошиб, қурувчиларнинг таҳсинига сазовор бўлишяпти. Юқорида тилга олганимиз З. Жўраев, Х. Қулбоев бошлиқ шунингдек У. Нигматуллин ва И. Ахметшин бошлиқ бригадаларнинг ҳар бир аъзоси ҳар куни планда белгиланган 5700 дона ўринга 6—7 минг дона ғишт чиқариб, смена топшириқларини ортиғи билан адо этишяпти. Юбилей йилини меҳнатда катта ютуқлар билан якунлаган коллектив эндиликда 1978 йил ишлаб чиқариш планини ҳам муддатидан илгари адо этиш ва қурилиш объектларига кўплаб юқори сифатли маҳсулот етказиб бериш йўлида ғайрат отини қамчилашмоқда.

Т. ЮНУСОВА.

ЖОНАЖОН РЕСПУБЛИКАМИЗДА

ЧЎЛДА ОЛМА ГУЛЛАЙДИ

Уст-Юртда ер ости суви билан суғорилган олмазорда илк бор хушбўй олмалар пишди. Бу бог катта эмас.— Унда қарийб 20 дарахт ўтказилган. Лекин, у Жаслик темир йўл станциясининг аҳолиси билан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиали Уст-Юрт чўл станциясининг биологларини кўп ҳурсанд қилди.

Шу иқлимга кескин тошлоқ чўл учун энг чидамли дарахт навларини танлаб олишга анча-мунча вақт кетди. Кишилар Оролдан то Каспийгача бирон туп дарахти бўлмаган чўлда олма етиштириш мумкинлигига ишонмаслар. Насослар неча ўнлаб метр чуқурликдан сув чиқарди. Махсус тайёрланган тупроқ тўқилган чуқурчаларга кўчатлар ўтказилди. Бу кўчатларни жазирама офтобдан ҳам, қаҳратон совуқлардан ҳам, чанғи бўронлардан ҳам авайлаб асрашга тўғри келди. Бу ерда олма билан бирга заранг, терак, тол ва бошқа дарахтларни ўстириш мумкин бўлди. Чўлқувар геологлар темирйўлчилар, газ компрессор станцияларининг операторлари, бинокорлар яшайдиган янги поселкаларининг кўчаларини шу дарахтлар билан кўкламзорлаштиришга қарор қилишди.

БИР МИНГДАН КЎПРОҚ

Турли касбдаги уч юз мутахассис РСФСРнинг ноқоратупроқ зонаси мелиораторларига ёрдам бермоқ учун Наманган дан Иваново областига жўнаб кетди. Улар 1200 бош мол учун чорвачилик комплекси, сабзавотни қайта ишлайдиган корхоналар, савдо маркази, маданият уйи, болалар муассасаларини қурадилар.

Ноқоратупроқ зона ўзлаштирила бошлагандан буён ўтган уч йил мобайнида Наманган у ерга бир мингдан кўпроқ мутахассис жўнатди.

(ЎзТАГ).

Шаҳрим — фаҳрим

Ҳозирга қадар 160 минг метр майда суғориш тармоқлари тозаланди, кўпгина гидротехника иншоотлари ва сув ўтказувчи ирригация тармоқлари ремонтдан чиқарилди. Энгельс кўчасига пуркагич фонтанча ўрнатилиб, кўчанинг икки томонига чим ётқазилди. Тўрт минг квадрат метрдан кўпроқ ҳажмида кўчалар жорий ремонтдан чиқарилди.

Ободончилик ишларида районимиздаги саноат корхоналари, ўқув муассасалари коллективлари ҳам актив иштирок этмоқда. «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси Жаҳон Обидова кўчасини ободонлаштириб, ушбу кўчанинг Энгельс кўчаси ва темир йўл кўпригигача бўлган қисмига ёмғирлатиб суғориш водопроводлари ўрнатди, чим ётқизиш ва ободонлаштириш ишларини олиб борди. «Ўзбекэнергоремонт» корхонаси эса Хуршид кўчасида ёмғирлатиб суғориш мосламаларини ўрнатди.

Айни пайтда районимизда ободонлаштиришга жалб этилган ихтисослаштирил г а н йўл эксплуатация трести каби айрим ташкилотлар Шаҳристон кўкаси, Шаҳристон кўчасининг 3-проезди, Татарский кўчасининг Тимирязев кўчасидан Озарбайжон кўчасигача бўлган қисми ва бошқа жойларни ремонтдан чиқарди.

Ҳаммани мафтун этсин

Бундан ташқари, шу йилнинг ўзида Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспектидан Аҳмад Дониш кўчасигача троллейбус линияси қуриш кўзда тутилаяпти. Юнусобод массивини телефонлаштириш ишлари ниҳоясига етказилади. Кўчалар ва хиёбонларга гул етказиб бериш учун 800 квадрат метр майдонда гул ўстириладиган теплица қурилади.

Район ижроия комитетининг биноси ёнидаги майдон ободонлаштирилиб, партия ва давлат арбоби, революционер Сергей Миронович Киров ҳайкали ўрнатилди. Бу ер ҳам районнинг энг диққатга сазовор жойларидан бирига айлантириб қолди. Хидирали Эргашев кўчасининг Энгельс кўчасидан Тимирязев кўчасигача бўлган қисми эса янгидан қурилмоқда.

Ҳозирги кунда пойтахтимиз ўз қиёфаси улуғворлиги билан мамлакатимиздаги энг гўзал шаҳарлардан бирига айланди. Бунда албатта шаҳарни ободонлаштирш ш г а жалб этилган кўплаб, ташкилотларнинг, жамоатчилик ва маҳаллаларнинг коллективлари амалга оширган ибратли тадбирлар муҳим аҳамият касб этади. Бизнинг Киров район ободонлаштириш бошқармаси ҳам ана шундай хайрли ишга сафарбар этилган.

Ўтган давр мобайнида бошқарма коллективи район кўчаларини янада ободонлаштириш, яшил зоналарни кенгайтириш, суғориш тармоқлари ишини яхшил а ш борасида кўпгина ишларни олиб борди. Бошқарма коллективи ва районни ободонлаштиришга ҳисса қўшаётган коллективлар кучи билан бу йил баҳорда 136 минг тупдан кўпроқ кўчат ва яшил тўсиқлар ўтказилди. «Марказ-5» кварталида, Бўзсув соҳилида, Аҳмад Дониш кўчасида янги микрохиёбонлар вужудга келтириб, улар ҳар томонлама ободонлаштирилди ва аҳоли ҳордиқ чиқарадиган жойга айлантирилди.

Шу йил баҳорда шаҳримизни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш икки ойлиги ўтказилган тўғрисида Октябрь районини билан бирга ташаббус бошлаган районимиз меҳнат коллективлари бугунги кунда ҳар туп ниҳол ва гулларни, яшил зоналарни ёзнинг иссиқ пайтида қуриб қолишига йўл қўймаслик учун катта қураш олиб боряпти лар. Сув таъминотини яхшилаш, бунинг учун барча чора-тадбирларни кўриш шу кунининг энг долзарб масалаларидан бири бўлиб қолди. Бу ишда кўпгина ободонлаштириш ташкилотларининг режали ҳамжиҳатли иш олиб боришлари тақозо этилади.

Район кўчалари ва проспектларини кўркамлаштириш, транспорт ҳаракати учун қулайлик яратиш ишларини суткашлик билан олиб боришди. Шунингдек, Юнусободдаги В-4, Б-1 кварталларида қурилаётган турар жой бинолари нинг қурилиш объектлари атрофи 1-уйсозлик комбинатининг 27-қурилиш бошқармаси томонидан намунали сақланмоқда. Шаҳримизни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштир р и ш бўйича катта ишлар олиб борилаётган ҳозирги пайтда шунга ўхшаш айрим нуқсонларни ўз вақтида тузатишга катта эътибор бериш керак. Бу албатта юқорида номлари айтилган ташкилотларнинг раҳбарларига тегишлидир.

Районимизда амалга оширилаётган ободончилик ишлари пойтахтимиз қиёфасида ўзига хос ўрин эгаллайдиган Киров районини янада гўзаллаштириш, уни Тошкентнинг энг кўркам ва обод жойларидан бирига айлантириш мақсадларига қаратилгандир. Шаҳарни ободонлаштириш, уни тоза сақлаш, ҳар бир кўчат ва гулларни асраб-авайлаш Тошкентни боғ-роғлар шаҳрига айлантиришдек фахрли ишнинг таркибий қисми ҳисобланади. Район Совети ижроия комитети ободончилик ишларини пухта ташкил этишга раҳбарликни кўчайтиришда. Ижроия комитет актив лари раҳбарликни кучайтиришда. Ижроия комитет актив ларни ободончилик ишларининг пухта ва сифатли амалга оширилишига алоҳида аҳамият беряпти лар. Ҳеч шубҳасиз, бу ишлар Тошкентни янада обод ва ўз чиройи билан ҳамани мафтун этадиган намунали шаҳарга айлантириш имконини беради.

Б. ОРТИҚХЎЖАЕВ,
Киров район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари.

УЙ МУБОРАК

АЛОҚАЧИЛАР УЧУН

Давлат алоқа лойиҳа-институтининг ходимлари ҳам яқин вақтлар ичида 9 қаватли янги бинога кўчиб ўтадиган бўлдилар. Улар учун Энгельс кўчасида замонавий ва хушбичим бино бунёд этилмоқда. Объектда қурилиш ишларини «Висотстрой» трестининг 69-қурилиш бошқармасидаги Владимир Стратулатов бошлиқ комплекслашган меҳнат бригадаси ишламоқда.

БУГУН

бунёдкорлар уй қурилишида қурилиш-монтаж ишларини тугатдилар. Эндиликда биноларни пардозлаш ишлари учун кичик деворлар тикланмоқда. Ана шу трестнинг 76-бошқармасидаги пардозчилар бинонинг олд томонини қиммат баҳоли тошлар билан пардозламоқдалар. Бундан ташқари қуёш тўсқич воситаларини ўрнатиш ишлари ҳам ниҳоясига етказилмоқда. Қуёш тўсқичларнинг диққатга сазовор жойи шундаки, улар очилиб турган пахта чаноғи шаклида ишланган бўлиб, кишининг диққатини жалб этади.

Бино шу йилнинг тўртинчи кварталида фойдаланишга топширилади.

•*Совет турмуш тарзи*

САХИЙЛИК

«Ғамхўрлигингиз ва илтифотингиз учун раҳмат, ажойиб посилкангиз учун раҳмат» — Бу сўзлар шофиркон қишлоғида истиқомат қилувчи деҳқон Файзиев олган телеграммадан келтирилди. Бу телеграммани Приморьедан ҳарбий билим юртининг курсантлари юборган.

Ота-бобоси деҳқон бўлиб ўтган, Улуғ ватан урушининг ветерани Д. Файзиевни жонажон Карл Маркс номли колхозидагина эмас, шу билан бирга мамлакатимиз н и н г кўпгина шаҳарларида ҳам биладилар, севадилар ва ҳурмат қиладилар.

Деҳқон Файзиев аллақачон пенсияга чиққан. Лекин у қўл қовуштириб ўтиришга одатланмаган — колхознинг жамоат ишида ҳозир ҳам актив қатнашмоқда. Уни комсомол йиғилишларида, пионер сборларида тез-тез учратиш мумкин. Ёшлар оқсоқолнинг совет кишилари Улуғ ватан урушн фронтларида жасоратлари ҳақидаги ҳикояларини зўр мароқ билан тинглайдилар. Файзиев бўш вақтида деярли бегдорчилик ва асаларичилик билан шуғулланади. У ўз боғидан олинган ҳосилни колхоз болалар боғчасига инъом қилади. Асалничи? Деҳқон ота уч юз килограмм ҳушбўй асални БАМ қурувчиларига жўнатди. Унинг посилка қилиб юборган асалини Приморье ва Москвадаги бўлғўси офицерлар олишди. У икки йил муқаддам зилзиладан зарар кўрган газли болаларига бир неча ўнлаб килограмм асал юборган эди. Файзиев буларнинг ҳаммасини текин туҳфа қилди.

Шофиркон район касалхонасининг ҳовлисида уч юз туп мева дарахти ҳосил бермоқда. Ана шу дарахтларнинг кўчатларини деҳқон ота совға қилган эди.

А. ФОЗИЛОВ,
ЎзТАГ мухбири.

Халқ хўжалигимиз учун кўплаб газ плиталари етказиб бераётган «Ташгазаппарат» заводининг зарбдор слесари, коммунистик меҳнат зарбдори Елена Шчербанова мунтазам равишда смена-ойлик топшириқларини 130—140 процент адо этади. Бу илғор аёл самарали меҳнати туфайли корхона маъмурияти томонидан бир неча бор тақдирланган.

СУРАТДА: Е. Шчербанова. М. Нуриддинов фотолари.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«НУРСИЗ ЧИРОҚЛАР»

12 майда юқоридаги сарлавҳа остида босилган материалда Чилонзор районидаги Наққошлик кўчаси ва 2-Наққошлик проездидаги чироқларнинг хира ёниши таъкид қилинган эди.

Район ободонлаштириш бошқармасидан хабар қилинишича, бу масалада чора кўрилаётганини ва бу аҳвол тузатилажагини хабар қилган.

«АДАШГАН МЕҲМОНЛАР»

9 июнда юқоридаги сарлавҳа остида босилган материалда Акмал Икромов районидаги айрим кўча ва маҳаллаларда электр чироқ нормал ишламаётгани таъкид қилинган эди.

Район ободонлаштириш бошқармасидан хабар қилинишича, бу масалада чора кўрилаётганини ва бу аҳвол тузатилажагини хабар қилган.

«ҚАРОВСИЗ КЎЧА»

Собир Раҳимов районидаги Программа ва Узғариш кўчаларининг қаровсизлиги юқоридаги сарлавҳали материалда таъкид қилинган эди.

Район ижроия комитетидан олинган жавобда бу кўчалар ремонтдан чиқарилиб, тартибга келтирилгани хабар этилди.

Жаҳон оинаси

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Элга хизмат қилмоқда

ВАРШАВА. Вроцлавдаги «Мера — эльворо» заводида мингинчи электрон-ҳисоблаш машинаси ишлаб чиқарилди. Вроцлавликларнинг фахри бўлган «Р-32» компьютери бир секундда 240 минг операцияни бажаришга қодир.

Польша сўнгги йилларда ҳисоблаш техникасини ишлаб чиқаришда катта сакраш ясади. Ҳозирги вақтда хўжаликнинг бутун-бутун тармоқлари, юзлаб маъмурий ва илмий муассасалар, савдо тармоқлари шу техника ҳизматидан фойдаланмоқда. Польшада уй-жой бинолари ва ишлаб чиқиш цехларини автоматик тарзда лойиҳалаш юзасидан ишлаб чиқилган система мутахассисларда зўр қизиқиш тўғдирди.

Компьютерлар республиканинг қишлоқ хўжалигида ҳам кенг қўлланила бошлади.

Дала узра самолётлар

БЕРЛИН. ГДР аграр авиацияси бу йил қарийб 1,7 миллион гектар қишлоқ хўжалик экинзорларини дорилади. Учувчилар ҳавода 60 минг соат учиб, далалар, йўловлар ва ўрмонлар устига 30 минг тоннадан зиёд ўғит ва бошқа химикалийлар пуркадилар.

Совет қишлоқ хўжалик авиациясининг учувчилари ГДР учувчиларига катта ёрдам бердилар.

Ҳозирги вақтда аграр авиациянинг асосан Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган 190 самолёти ва вертолёти республиканинг картошка майдонларини ва ўрмон хўжалигини дорилашга киришди.

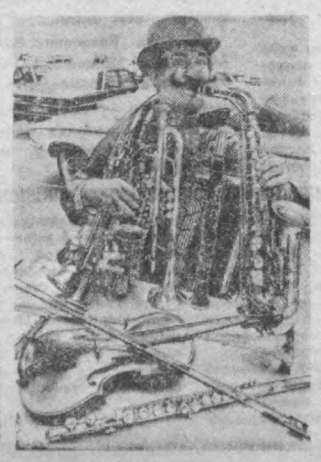
Ҳамкорлик асосида

ДЕҲЛИ, Ҳиндистон Совет иқтисодий ҳамкорлиги сифат жиҳатидан янги босқичга қадам қўйди. Бу босқичда иқтисодий ҳамкорлик янада мустаҳкам ва узоқ муддатли бўлади. Ҳиндистон план комиссиясининг аъзоси В. Г. Ражадьякша Москвада СССР билан Ҳиндистон ўртасида узоқ муддатли иқтисодий, савдо ва илмий-техника ҳамкорлиги программасини тайёрловчи Совет-Ҳиндистон қўшма ишчи группаси мажлисининг протоколини имзолагандан кейин Ҳиндистонга қайтиб келгач ТАСС мухбирига шундай деб айтди.

Бу протокол, деди у, Ҳиндистон-Совет ҳамкорлиги соҳаларини кенгайтириш ва шу мақсадда — 10—15 йилга мўлжалланган биринчи узоқ муддатли программани тузиш йўлида бир қанча чоралар кўришни кўзда тутади.

В. Г. Ражадьякша Ҳиндистон — Совет ҳамкорлигини янада ривожлантириш истиқболлари ўтган йили КПСС Марказий Комитети Бош Секретари, СССР Олий Совет Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан Ҳиндистон Бош министри М. Десаи ўртасида олиб борилган музокаралар давомида аниқ белгиланганини ва бундан 7 йил муқаддам имзоланган иккала мамлакат ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномада таъкидлаб ўтилганлигини айтди.

Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасида дўстона алоқаларнинг, кучайиши, деди суҳбатининг охирида В. Г. Ражадьякша. Осиёда ва бутун дунёда тинчлик иши учун мустаҳкам барқарор қилувчи омилдир.

Металлургия рапорти

ПРАГА. Чехословакия саноатининг байроқдори — Острававдаги К. Готвальд номли Витковице металлургия ва машинасозлик комбинатининг кўп минг кишилик коллективи олтинчи беш йилликнинг бири н ч и ярмини муваффақиятли тугаллади. Дастлабки маълумотларга кўра, халқ хўжалиги шу йилнинг дастлабки олти ойи мобайнида комбинатда планга қўшимча равишда 67 минг тоннадан кўпроқ кокс, чўян, пўлат, прокат олди.

Комбинатда беш йилликнинг энг муҳим объектлари — Кладнодаги «Мельник—Ш» электростанцияси, пўлат қуйиш заводлари, кончилик саноати корхоналари учун металл конструкциялар етказиб бериш графигига аниқ риоя этилишига алоҳида эътибор берилди.

ЧЕТ ЭЛ ФОТОКАЛЕЙДОСКОПИ.

Сиз мана бу суратда кўриб турган созанда «Янкахон-оркестр» ҳисобланиб, у бир йўла 12 хил музика чолғу асбобида чалади.

СУРАТДА: гамбургликмашҳур артист Франц Коҳачек.

ДПА—ТАСС фотоси.

Африка халқларининг содиқ иттифоқчилари

МАПУТУ. Жанубий Африкадаги Африка миллий конгресси раҳбарлигининг аъзоси Лагу Леннокс ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: **Пролетар интернационализми принципларига амал қилаётган Совет Иттифоқи миллий озодлик учун курашаётган барча халқларнинг чин дўстидир. Озодликка эришган кўп халқлар, деб гапиради у, мустамлакачиликка қарши кураш йилларида ва мустақилликка эришилганидан кейинги даврда самимий ёрдам берганликлари учун совет кишиларидан миннатдордирлар.**

Империализм кучлари ҳозирги вақтда «Африка африкаликлар учун» деган сохта шиорни ниқоб қилиб олиб, Африкада ўз агентурасини ҳар қандай йўллар билан кучайтиришга уринмоқда. Ана шу ёвуз кирдикорлардан кузатилган мақсад — Африкадаги мустақил мамлакатларни уларнинг содиқ иттифоқчиларидан — социалистик ҳамдўстлик мамлакатларидан ажратиб қўйишдир.

Империалистик мамлакатлар Африкада зўр бериб кичик блокларни уюштирмоқдалар, «Африка мамлакатларнаро кучлар»ни вужудга келтирмоқдалар. Ғарб стратегларининг фикрича, ана шу «кучлар» жандарм вазифаларини бажарадилар, революцион жараёнга тўсқинлик қиладилар ва империалистик монополистик капитал манфаатларини ҳимоя қиладилар.

Нормурод НАРЗУЛЛАЕВ

МАФТУНИНГМАН, ТОШКЕНТ!

Офтоб ошиқ гул рухсорингга,
Гул чеҳрангдан олмиш зиёни.
Жўр бўлайин кўнгил торингга,
Куй қопласин мовий самони.

Нақорат:

Ифтихорим, ғурурим, Тошкент,
Номус-орим, кўз нурим, Тошкент.
Ватанимнинг асл дилбанди,
Саодатли содиқ фарзанди,
Муҳаббатим, сурурим, Тошкент.

Меҳринг билан манзил мунаввар,
Яшил олам яратмиш баҳор.
Қалбларда қўр, кўзларда гавҳар,
Ўзбекистон аталмиш диёр.

Нақорат:

Нигоҳимиз тонг каби оппоқ,
Оқ пахталар олмиш андоза.

Йўлларимиз нурафшон, порлоқ,
Катта Шарққа очиқ дарвоза.

Нақорат:

Қардошликка ёрқин обида,
Дўстлик билан топдинг иқболинг.
Тенги йўқсан севги бобида,
Чин севгингдан кўркам камолинг.

Нақорат:

Бақмал водий, мармар қасрлар
Жонли гувоҳ маҳоратингга.
Таҳсин ўқир йиллар, асрлар,
Ишчи қўллар, жасоратингга.

Нақорат:

Ифтихорим, ғурурим, Тошкент.
Номус-ормм, кўз нурим, Тошкент.
Ватанимнинг асл дилбанди,
Саодатли содиқ фарзанди
Муҳаббатим, сурурим, Тошкент.

КЎЗЛАР СЎЗЛАР...

Мовий кўзлар—ложувард кўзлар,
Мусаффосиз, осмондай шаффоф.
Ишқли кўзлар, ўтли мард кўзлар,
Кўзингизда пинҳонми офтоб!!

Қора кўзлар мафтун бўлиб,
Оромини бутқул олибсиз.
Минг ноз билан ёқимли кулиб,
Қорачиққа кириб қолибсиз.

Кўзлар кўзга интизор, мушток,
Бир қарашда англар кимлигин.
Одам меҳри кўзида, бироқ,
Меҳр билан ўлчар бойлигин.

Қилманг гумон, этманг ҳеч шубҳа,
Кўзингизга ишонинг, дўстлар.
Сизни қўймас қийноқ, ташвишга,
Ишқ кўйида ўйнашмас кўзлар!

Бир умрга этибди шайдо
Мовий кўзлар қора кўзларни.
Қора кўзлар алдамас асло,
Нигоҳида сақлар сизларни.

Мусаффолик денгиз билан эш,
Мовий кўзда денгиз яширин.
Қора кўзда порлайди қуёш,
Куёш билан ўлчайди меҳрни!
Кўзлар сўзлар...

ЭНГ КАМЁБ ДОРИ

Севги бош врачдир
она заминда
Виктор БОКОВ.

Шифохона. Сокин палата,
Кўзим шипда, нигоҳ, баландда.
Хаста эмиш юрагим бироз.
Хаёл суриб ётибман ҳақрост.
Жиловини тутқазмас хаёл,
Уйларимда минг битта савол.
Шифокорлар— меҳрибон она,
Ҳамширалар бошда парвона.
Азизлашар кўз гавҳаридай,
Уз меҳрини бериб пайдарпай.

Сўнмас қалбда умид чақнин,
Кўнгил сўнар—дўстлар оқимм.
Инсон бир бор келар дунёга,
Тўймас меҳр, ҳаёт—зиёга.
Иссиқ жонки, истмаса бор,
Одам гоҳо бўлади бемор.
Ишонч билан оламан нафас,
Юрагимда муҳаббат, ҳавас,
Ҳаёт кулар, ушалар армон,
Инсон меҳри—дардларга дармон,
Ҳаёт ишқи—энг камёб дори,
Буюк доктор — инсон дийдори!

* * *

Чиройинг ёнинқин, бедорсан, жонон,
Йигитнинг йўлига кўзларинг муштоқ.
Деразанг чертишни кутасан ҳамон,
Висол онларига етай деб қувноқ.

Дийдор кўришгандек дарёдай жўшиб,
Чиройингни кўриб, яйраб кетарди.

Не-не умид билан олис йўл ошиб,
Ҳар гал деразангни чертиб ўтардим.

Кетдинг кўп қаватли бинога кўчиб,
Мудом тушиб турар сен томон йўлим.
Ошиқ қуш эмасди боролса учиб,
Дераза чертишга етмайди қўлим.

Кутма, чиройингни ўчир, эй дилдор,
Энди касиб этмас у билан дийдор!

ЭРКАКЛАРНИ АСРАНГ, АЁЛЛАР!

О, аёллар, сиз— дўст, сиз
Она,
Сизлар билан, қалблар,
хаёллар...
Утинчимиз сиздан ягона,
Эркакларни асранг, аёллар!

Турмуш борки—ташвишлари бор,
Бошдан ошиқ юмушлари бор,
Баҳордан сўнг куз, қишлари бор,
Эркакларни асранг, аёллар!

Оиланинг таянч — каттаси,
Болаларнинг азиз отаси,
Шўхлик қилса, маъзур тутасиз,
Эркакларни асранг, аёллар!

Муҳаббатга қурилар ҳаёт,
Умрингизга мудом қўшқанот,
Яхшилик-ла—қолур яхши от,
Эркакларни асранг, аёллар!

Умр боғини асл боғбонк,
Ҳаётимиз тинчлик посбони,
Ботир ўғли — эл жонажони,
Эркакларни асранг, аёллар!

Ҳаёт асло чироқсиз бўлмас,
Висол борки фироқсиз бўлмас,
Турмуш борки сўроқсиз бўлмас,
Эркакларни асранг, аёллар!

Сочилади гоҳо ғазаблар,
Зир қақшайди шунда асаблар,
Фурсат сўрар ҳатто сабаблар,
Эркакларни асранг, аёллар!

Бизларга ҳам тутмангиз осон.
Катта давлат— юрсак соғ-эсон,
Ўзимиз ҳам эмас бемуҳсон,
Эркакларни асранг, аёллар!

Икки қўлдан чиқади қарсак,
Ишқсиз юрак юракмас, кесак,
Ҳақ рост-шундай ўйлаб қарасак,
Эркакларни асранг, аёллар!

* * *

Канча умр кўрар одам,
Менга даргумон,
Бироқ қалблар ишдо айлар,
Ташлангиз ингоҳ.

Ҳорғинликни қарликка
Қолдириш осон,
Лекин ишқни кексаликка
Қолдирмоқ гуноҳ!

Санъат ғунчалари

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ КУЙЛАГАНДА

Кечқурун роппароса соат ўнда телефон жиринглаб қолди.

— Тезроқ телевизорингни қўй,— деди танишим.—Яхши кўрсатув бўляпти.

Чиндан ҳам кўрсатувнинг бошланишиёқ томошабинни дарҳол жалб этиб олди. Катта-кичик болакайлар ўзбек ва рус тилида куй ва қўшиқлар бошладилар. Улар бу оқшом «Вақт» программасидан кейин футбол ҳам, хоккей ҳам, қизиқчилар ҳам эмас, ўзлари томоша кўрсатмоқчи эканликларини эълон қилишди. Болалар янги истеъдодларини намойиш этмоқчи эканликларини баён қилганларида томошабини алдашмаган эди. 50 минут давом этган бу программада биз — катталар болаларнинг янги истеъдод қирраларини кўрдик.

Концертнинг биринчи номери — С. Юдаковнинг «Бахт қўшиғи» ижро этилганидаёқ биз Ўзбекистон ССР телевиденке ва радио эшиттириш давлат комитети ҳузурида бундан икки йилча илгари ташкил этилган ўзига хос болалар хор коллективи билан танишдик. Хор коллективида икки группа — мактаб ўқувчилари ва мактабгача ёшдаги болалар группалари мавжуд эди.

Концертни «катталар» — мактаб ўқувчилари бошлашди. Улар оркестр билан ҳамоҳанг қўшиқ айтишарди. Бу — Ўзбекистон давлат филармониясининг симфоник оркестри эди. Концертнинг ана шундай масъулиятли номер билан бошланишидан болаларнинг катта маҳоратидан далолат берар эди. Уларга республика Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Ш. Ёрматов дирижёрлик қиларди.

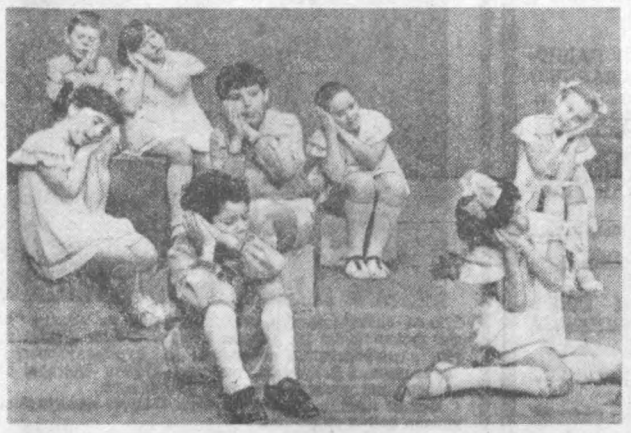
Шундан кейин саҳнага мактабгача ёшдаги болалар чиқишди. Шуни айтиш керакки, улар ҳам худди катталардек маҳорат кўрсатиб «Турнача» қўшиғини айтдилар.

Бу ҳали истеъдод кўригининг бошланиши эди. Бутун концерт мобайнида биз кўплаб истеъдод қирраларини кўрдик. Кўрсатув муаллифлари редакторлар Н. Теплякова ва А. Мажидов, режиссёрлар А. Талалаева ва Ф. Бакиров, рассом В. Подгурский ёш истеъдодлар ҳақида кўп минглаб телетомошабинлар билан фикрлашишни истагандек кўринадилар. Шунинг учун ҳам улар болаларнинг маҳоратини айни катталар учун намойиш қилишди. Бу билан улар биз — катталарга: кўрдингизми, болаларимизнинг маҳорати беқиёс, фақат биз уларнинг истеъдодини тарбияламшимиз керак, дегандек эдилар. Чиндан ҳам мана шу болалар орасида келажакнинг Ҳалима Носировалари, Давид Ойстрахлари йўқ деб ким айта олади? Чиндан ҳам биз улардан ўз кўмагимизни аямаслигимиз керак.

Кўрсатув муаллифлари шунчаки томоша кўрсатибгина қолмасдан, томошабинлар кўнглида мана шундай саволлар уйғота олишгани кишини қувонтиради. Негаки, концертнинг кўпчилик номерлари шаҳримизда нодёб истеъдодли болалар оз эмаслигидан дарак бериб турибди.

Рус халқининг кўп чилик қалбини забт этадиган ўзига хос йалласи— «частушка»-лари 241-боғча болалари томонидан ижро этилганида томошабинлар ҳалажонга тушишгани аниқ. Ҳали мактабга бормаган кичкинтойларнинг бундай маҳорати албатта кишини завқлантиради. Мана, 340-боғчанинг оркестри. Унинг қатнашчилари камера олдида ўзини тутиш, ижрочилик маҳоратини шу қадар пухта эгаллаб олганига киши қувонади.

Албатта, катталар бир хилликни унча ёқтирмайди. Шунинг учун ҳам кўрсатув муаллифлари ранг-баранглликка интилишган. Масалан, П. Жабборов ижро этган «Оққуш» куйи билан К. Кенжаев музика мактаби скрипкачилар ансамбли ижро этган «Шодлик» куйи бирга бирга ўхшамайди. 99-мактабнинг хор капелласи эса ўзига хос номерни бажарди. Классик ва халқ куйлари ҳам ёш санъаткорлар томонидан маҳорат билан ижро этилди.

Эстрада ансамбларига гал келганида эса томошабинлар айниқса қувониб кетишди. «Болалар эстрадаси» деган тушунчанинг маъноси катта. Негаки болалар эстрадаси ўзининг самимияти билан кишини айниқса мафтун қилади. 115- ва 80-мактабларнинг ансамбллари, айниқса Островский номидаги пионерлар саройининг «Пахтаой» болалар вокал инструментал ансамбли юксак ижрочилик маҳоратини кўрсатиб томошабинларни мафтун этишди.

Бу ансамблнинг солисти Лиля Анорбоева ва бошқалар фақат қўшиқ айтибгина қолишмайди. Улар турли асбобларда юксак маҳорат билан куйлар ижро этишади. Ростини айтганда бу борада улар кўпгина катта санъаткорларга ўрнак бўладиган ишлар қилишди. Айниқса қўшиқни ҳис этиш, унинг сўз ва оҳангини томошабинга бутун назокати билан етказиб бериш шу билан бирга микрофон олдида ўзини камтар тута билиш— бу маҳоратни баъзи катталар ҳудди ана шу болалардан ўрганишса ёмон бўлмайди.

Албатта, концертнинг муваффақиятли чиқишида фақат ижрочиларнинг маҳоратигина роль ўйнайди деб бўлмайди. Бу ўринда энг аввало болалар ҳаваскорлик коллективлари раҳбарларининг жуда катта меҳнатини назарда тутиш керак. Чунки бу раҳбарлар энг аввало ёш истеъдодларни топиш ва уларга кўмак бериш борасида озмунча меҳнат қилмаганлар. Тўғрисини айтиш керак. Орамизда арзимаган қийинчиликларга чидолмай болалар ҳаваскорлик коллективларидан юз ўгириб кетадиган раҳбарлар оз эмас. Шу жиҳатдан қарайдиган бўлсак, болаларнинг эстетик тарбиясида уларнинг маданий ва ижодий тараққиётида бу концерт ўзига хос синов бўлди дея оламиз. Эътибор берган бўлсангиз, концертда бироита касаба союз клубининг бироита вакили қатнашгани йўқ. Бу ҳам касаба союз ташкилотлари болалар ҳаваскорлик коллективларига етарли даражада раҳбарлик қилмаётганидан дарак берса керак.

Шаҳримизнинг комсомол ташкилотлари, ижодий ташкилотлари ёш истеъдодларни топиш ва буларга ёрдам беришда активроқ иштирок этишса ёмон бўлмасди. Бунинг учун болалар ижоди конкурсларини ташкил этиш, бевосита турар жойларнинг ўзида тўгараклар очиш катта аҳамиятга эга. Бизда ёш истеъдодлар оз эмас. «Дилдан куйлаб, ўйнаб-қувнаб» кўрсатуви ҳам бундан дарак бериб турибди. Бундай кўрсатувлар янада кўпроқ бўлса, уларда фақат қичқинтойлар, эмас, баъзи ўсмирлар ҳам қамраб олинса ёмон бўлмасди.

Балки бора-бора турли шаҳарлардаги болалар коллективларининг телевизион конкурсини ўтказиш мумкин бўлар. Келажакда шундай қилиш мумкин-ку. Ўзбекистон телевидение студияси бу борада жуда яхши ташаббус бошлади. Энди буидай ташаббусни ким давом эттиришни ўйлаш керак.

Ю. КАЗАЧЕНКО,
СУРАТДА: 80-мактаб ўқувчилари қўшиқ ижро этмоқда.
Д. Хўжаев фотоси.

ТО справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Н. МУРОДОВ: Ҳурматли редакция! Уруш нивалидларини иш билан таъминлаш ва уларга тегишли имтиёзлар ҳақида қисқача маълумот берсангиз.

Жавоб: Корхона, муассаса ва ташкилотларнинг раҳбарлари ўзларига мурожаат қилувчи уруш нивалидларини иш билан таъминлашлари шарт. Корхона ишлаб чиқариш хусусиятларига кўра нивалидни иш билан таъминлай олмаса, социал-таъминот органи нивалидга у ишлай оладиган корхонани топиб бериши лозим.

Корхоналар, ташкилотлар, муассасаларнинг маъмурияти бир иш жойида бир неча уруш нивалидидан фойдаланишга ҳақли, бу нивалидлар ё бир сменани бирга баҳам кўради, ёки кун ора ишлайди ва ҳоказо. Бу ҳолда меҳнат ҳақи ҳақиқатдаги иш унумига қараб ёки ҳақиқатда ишланган вақтга қараб тўланади.

* * *

М. ҒРУНОВА: Мен бу йил 8-синфни битириб, тикувчилик касбини эгалламоқчи эдим. Шаҳримизда шундай касб эгаларини тайёрлайдиган билим юрти борми?

Жавоб: Эркаклар костюми, аёллар пальтоси, аёлларнинг енгил устки либосларини тикувчи усталар шаҳримиздаги 5-техника билим юртида тайёрланади. Бу билим юрти Б. Хмельницкий кўчаси, 55-уйда жойлашган. Бундан ташқари 30-техника билим юртида ҳам тикувчилик касби сирларини ўрганиш мумкин. Бу ҳунар маскани Арпапоя кўчаси, Кўргул тупиги, 26-уйда жойлашган. Шунингдек, эркаклар ва аёлларнинг устки либосларини тикувчи усталар шаҳримизнинг Энгельс кўчасидаги 60-уйга жойлашган 127-техника билим юртида ҳам тайёрланади.

* * *

А. БОҚИЕВ: Вақтинчалик меҳнат қобилиятини йўқотган Улуғ Ватан урушн нивалидларига қандай миқдорда нафақа тўланади? Шу ҳақда маълумот берилса, айни муддао бўлур эди.

Жавоб: Касаба союз аъзолари бўлган Улуғ Ватан урушининг ишлаб турган нивалидлари вақтинчалик меҳнат қобилиятларини йўқотган пайтларида уларга узлуксиз иш стажи қанчалигидан қатъий назар, иш ҳақининг юз процени миқдорида нафақа берилади. Касаба союз аъзолари бўлмаган ва ишлашда давом этаётган Улуғ Ватан урушн нивалидлари вақтинчалик меҳнат қобилиятларини йўқотган пайтларида уларга иш ҳақининг 50 процентн ҳажмида нафақа тўланади.

КЎЧА ТАБОДИНФАЛАРГА ТУЛА
ГАИ ХАБОРОТИ

Ана шу йўл ҳодисасида иккаласи ҳам айбдор. Биринчиси — 195-мактабнинг 4-синф ўқувчиси Дима Гопин бўлиб у Янка Купала кўчасининг ўтиш жойида яқинлашиб келаётган транспортни менсимасдан ўтиб бораётганди. Иккинчиси — ЕРАЗ-762 маркали 13 — 26 ТНЗ номерли машинани бошқариб келаётган Леонид Леньков кўчанинг ўнг йўлкасида жой бўла турнб, иккинчи йўлкадан югаётган бузоқ ҳолда ҳаракат қилди ва машина тезлигини пасайтирмасдан болани уриб кетди.

Бу ҳодисада иккаласи айбланди. Йўловчи касалхонага тушди, ҳайдовчи транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан маҳрум қилинди.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

3 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
25 ИЮЛЬ, 1978 й.

ИСКАНЖУБИН НИМА?

СЎРАГАН ЭКАНСИЗ...

Ҳурматли редакция! Баъзи тиббиёт китобларида исканжубин деган сўзни учратиб турамиз. Исканжубин нима, у қандай тайёрланган ва қайси касалликларда қўлланган? Ундан ҳозирги пайтда фойдаланса бўладими? Шу ҳақда маълумот берсангиз.
Ш. АЛИЕВА, Ф. ҚОДИРОВА, О. ШАМСИЕВА, илмий ходимлар.

Исканжубин арабча термин бўлиб узум сиркаси, асал ва сув аралашмасидан тайёрланадиган ичимликнинг номидир. Улуғ табиб Абу Али ибн Сино бўни анчагина касалликларга дори сифатида қўллаган.

Маълумки, узум сиркаси ҳам, асал ҳам шифолик хусусиятига эга бўлган неъматлардир. Бирок иккаласини кўп миқдорда истеъмол этиб бўлмайди. Чунки бири ўта нордонлигидан буришгириш ва қотириш хусусиятига эга, иккинчиси эса ўта ширинлигидан ўртаб юборади. Агар булар бирлаштирилса асал — сиркенинг нордонлигини, сирка ҳам ўз навбатида асалнинг ширинлигини қирқади ва анча хушхўр бир дори ҳосил бўлади.

Ибн Сино табобатида касалнинг ва унга берилаётган дори билан овқатнинг миқдори масаласи муҳим ўрин эгаллаган. Чунончи, сирка совуқлик миқдоридаги, асал эса иссиқлик миқдоридаги неъматлар ҳисобланган.

Алломанинг беш томдан иборат «Тиб қонунлари» китобларининг ҳаммасида исканжубин сўзи кўп учрайди. Исканжубинни олим бошқа содда ва мураккаб дорилар билан бирга анчагина дардларга давосифатида ишлатгани бизга маълум.

Исканжубиннинг фойдалилигини асосан содда дорилар тўғрисидаги иккинчи китобида, тайёрлаш усулини эса мураккаб дорилар тўғрисидаги биринчи китобида баён қилади. Исканжубин тайёрлашнинг асосан етти хил усули бўлиб, шулардан энг оддийси мана бундай: Бир миқдор олинган асални қайнатиб кўпиги олинади. Бунга тўрт миқдор тоза сувни тўрт марта бўлиб-бўлиб қуйиб жуда суст оловда қайнатиш давом эттирилади. Ҳосил бўлган қўлик яна олинади. Асал тоза бўлса кўпиги кам чиқади. Бундай асални узоқ қайнатмаса ҳам бўлади. Ёмон асалда кўпик кўп ҳосил бўлади, шунинг учун уни узоқроқ қайнатиб тозалаш зарурдир. Сўнгра бунга асал миқдоридан икки баробар кам олинган узум сиркаси қуйилади да, яхши аралашма ҳосил бўлгунча пиширнш давом эттирилади.

Ҳар учала масаллик (сирка, асал, сув)ни бирданига қўшиб исканжубин тайёрлаш ҳам мумкин. Бунда: идишга аввало бир миқдорда олинган узум сиркасини қуйиб устидан икки миқдорда олинган асал ва тўрт миқдорда олинган сувни солиб суст оловга қўйилади, вақти-вақти билан аралаштириб кўпиги олиб турилади ва маҳсулотнинг тўртдан бир қисми қолгунча қайнатилади.

Ҳурматли оқшомхонлар! Масаллик миқдорини аниқ граммларда ёки бошқа ўлчов воситаси билан кўрсатмаганимиздан англагандирсиз, исканжубинни ҳар ким ўзича тайёрлаб истеъмол этиши яхши эмас.

Тайёрлашни тавсия этмаслигимизга бир неча сабаблар бор:

Биринчидан, исканжубиннинг ёлғиз ўзини эмас, бошқа дорилар қўшиб истеъмол этилган. Қайси касалда, қандай дорига қай миқдорда қўшилишини билмоқ учун эса Ибн Сино асарларини мукаммал ўрганиб чиққан мутахассис бўлиши керак.

Иккинчидан, исканжубин истеъмолининг миқдори яна касалнинг оғир-енгилигига ва йилнинг фаслларига қараб ўзгартириб турилган. Бунн ҳам ҳар ким эплай олмайди. Учинчидан, Ибн Сино исканжубин беришдан олдин ҳар бир касалнинг мижозини аниқлаб олган. Мижоз эса ҳар хил: совуқ мижозли касал, иссиқ мижозли касал, ҳўл мижозли касал, қуруқ мижозли касал ва ҳоказо.

Ҳозирги медицинамиз даволашида бундай мижозлар эътибордан ҳолидир. Қолаверса, ҳар ким ҳам ўзининг қандай мижозда эканлигини билавермайди. Бундай ҳолатда исканжубин бировга фойда қилса, бировга қаттиқ зарар етказиши турган гап!

Яна шу фактларни айтиб ўтмасдан илож йўқки, даврлар ўтиши билан ҳамма нарса ўзгариб кетади. Бу қонунга дориларнинг ҳам, касалликлар ҳам бўйсунади. Бир даврда яхши натижа берган дори, бошқа даврда шикастли нарсага айланиб қолиши мумкин. Давр ўтиши билан одам аъзолари ҳам тошки муҳит таъсири ва касалликларга бардошли ёки ожсинча, бебардош бўлиб қолиши мумкин. Ана шу маънода ҳам исканжубинни даволаш мақсадида қўллаш (айниқса ўз-ўзини даволашда) тамомила салбий оқибатларга олиб келиши мумкин. Ахир исканжубинни дори сифатида қўлланган даврдан буён Х аср ўтиб кетди. Мана шу узоқ вақт мобайнида уни бирорта табиб ёки врач синаб кўрганлигини билмаймиз. Шу сабабларга кўра исканжубин нима эканлигини билиб қўйган яхши-ю, аммо истеъмол этилмагани маъқул.

Карим МАҲМУДОВ.

◆ ТАБИАТ ОЛАМИДА

КЎҲНА ЁНҒОҚ

Тожикистондаги Хазратишоҳ тоғининг ўзбекларида денгиз сатҳидан 2500 метр баландликда ғалати бир ёнғоқ ўсади. 300 йилдан бери ўсаётган ўн олти танали ёнғоқнинг бўйи 50 метрга етган. Одатда ёнғоқнинг бўйи 30 метрдан ошмайди ва якка тана бўлиб ўсади.

Ривоятларга кўра, XIX асрнинг охирида исён кўтарган тожикларнинг Емельян Пугачеви — афсонавий восе деҳқонлари мана шу тоғларда душманлардан бекинишган. Улар шу ердан чиқиб, бойларнинг ер мулкларига босқинчилик қилиб турганлар.

Улкан тог тепаларига чиқиш қийин. Лекин дастлабки сайёҳлар бу йилданоқ тоғларнинг кўҳна дарахтини кўрадилар. Улкан ёнғоқ давлат муҳофазасига олинади.

Восе,
Тожикистон ССР.
Д. АШУРОВ.
ТАСС мухбири.

Шаҳримиз атрофига жойлашган Хумсон қишлоғи ўзининг ажойиб манзараси, шифобахш суви ва об-ҳавоси билан кўпчиликни мафтун этмоқда. Сиз суратда Хабибулла Шодиевнинг редакциямизга йўллаган ана шу Хумсон қишлоғи манзарасини кўрмоқдасиз.

Нашидасиз ғалаба

41 СССР ЧЕМПИОНАТИ

Учрашув тугаганида «Пахтакор» майдонида стадионининг таблосида 1:0 рақами порлаб турарди. Бу ҳамшаҳарларимиз ғалабага эришганликларидан гувоҳлик берарди, Аммо бу ғалаба ишқибозларда икки хил таассурот қолдирди. Ғалаба жуда қийин ўйинда қўлга киритилди. Пахтакорчилар икки сафардан буён ўз майдонларида ўзларига хос бўлган комбинацияли, шиддаткор ўйин кўрсатишга муваффақ бўлолмаяптилар.

Учрашув тугаганидан кейин футбол мутахассислари қуйидаги фикрларни билдиришди.

Н. ПОТАПОВ (Душанбе)— учрашув инспектори, Бутуниттифоқ тонфасидаги судья.

— Бу мавсумда «Пахтакор»ни мен иккинчи марта майдонда кўришим. Командани биринчи бор баҳорда, тошкентликлар москвалик армиячилар билан учрашганида кўрган эдим. Иккала ўйинни таққослаганда биринчи учрашув жуда қизиқарли ўтганлигини таъкидлаш лозим. Бу сафар «Пахтакор» суст ўйин кўрсатиб, майдонда жуда бўш ҳаракат қилди. Назаримда рақиблар дарвозасига тўп ҳам тасодиф туфайли киритилди.

С. МУРУНОВ (Тошкент), Бутуниттифоқ тонфасидаги судья.

— Ўйин менга ёқмади. Жуда зерикарли бўлди. Айниқса ўз майдонида бундай ўйин кўрсатиш мумкин эмас. Назаримда футболчилар майдонда суст ва мақсадсиз ҳаракат қилиш билан томошабинларга ҳурматсизлик кўрсатишяпти.

Н. НАДЕЖДИН—«Физкультурник Узбекистана» газетасининг футбол шарҳловчиси.

— Ҳақиқатан ҳам ўйин қовушмади. Учрашувда менга ивано-франковскли судья М. Ступар маъқул бўлди. У учрашувни аниқ ва юқори малакада ўтказди.

Шундай қилиб, шанба кунги ўйин қандай ўтди?

Ўйиннинг бошларида ўз анъанасига содиқ бўлган «Пахтакор» рақиб майдонига тез-тез ёриб кира бошлади. Айниқса чап канот бўйлаб уюштирилган ҳужумлар ниҳоятда хавфли бўлди. Аммо орадан кўп ўтмасдан «Пахтакор» ташаббусни қўлдан берди. Меҳмонлар вазиятни аниқлаб олгач, мезбонларнинг хатоларидан фойдалана бошладилар. Асосан биринни бўлимда мезбонлар бундай хатоларга жуда кўп йўл қўйишди. Шу ўринда К. Бакановнинг ҳаракати ҳақида тўхтаб ўтиш лозим. Узоқ танаффусдан сўнг майдонга ярим ҳимоячи ролида чиққан бу ўйинчи ўз зиммасига юкланган вазифани бажара олмади. У ҳужумга ташкилотчилик қилишни ҳам, ҳимоячиларга ёрдам беришни ҳам уддалай олмади. Натижада меҳмонларнинг ҳимоячилари «Пахтакор»нинг жарима майдонигача келишга эришдилар. Улар бир неча марта хавфли вазият яратишди.

Пахтакорчилар ҳужум ва қарши ҳужумни суст амалга оширдилар. Тўп билан олдинга борaётган ўйинчи ўз шериклари топиш учун бир неча марта атрофга қарашга мажбур бўларди. Учрашувда айниқса ҳужумчи В. Нуркин ва ярим ҳимоячи В. Макаровлар суст ўйин кўрсатишди.

Ўйиннинг 26-минутида тошкентликлар томонидан дарвозага йўлланган тўп яхши ўйинган ва чиройли амалга оширилган комбинация натижаси эмас эди. «Қайрат» командасининг марказий ҳимоячиси қўпол хатога йўл қўйди. Натижада тўпни М. Ан эгаллаб олди ва дарҳол уни дарвоза тўрига йўллади.

Кутилмаганда юз берган бу ҳодисадан меҳмонлар саросимага тушиб қолишди. Улар кетма-кет хатога йўл қўйдилар. Фақат тасодиф туфайлигина уларнинг дарвозасига бошқа тўп киритилмади.

Иккинчи таймда меҳмонлар ташаббусни ўз қўлларига олиб ҳеч бўлмаганда бир очкони қўлга киритишга ҳаракат қилдилар. Фақат дарвозабон С. Покатиловнинг аниқ ва чаққон ҳаракатлари туфайли «Пахтакор»нинг дарвозаси дахлсиз қолди.

Афсус билан айтиш керакки, сўнгги минутларда олмаотлик А. Алтухов ва тошкентлик М. Ан ўртасидаги низо туфайли ўйин бузилди. Аввал бир марта учрашув судьяси томонидан огоҳлантирилган меҳмонларнинг ҳимоячиси майдондан чиқариб юборилди. М. Анга огоҳлантириш берилди. Бу ўйинчи аввалги ўйинда ҳам огоҳлантирилган эди.

Шундай қилиб, ўтган турда икки очко олишга муваффақ бўлган «Пахтакор» ўз ишқибозларини чиройли ўйин билан хушнуд этмади. Ишончи билан айтамизки, пахтакорчилар бу дўстона танкиддан тўғри хулоса чиқариб оладилар, чиройли ва қизиқарли ўйин кўрсатиб, мухлисларини хушнуд этадилар.

Э. АВАНЕСОВ.

«ПАХТАКОР» ҲАҚИДА 15 ФИКР

«Қайрат» командасининг катта тренери, Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган тренер, спорт мастери С. Ф. Каминский.

— «Пахтакор» бу сафар майдонда суст ҳаракат қилишига қарамай унинг ўзига хос ҳаракатери сезилиб турди.

Назаримда, мезбонларнинг ҳимоя чизиғида ҳаракат қилган ўйинчилар суст ўйин кўрсатдилар. «Қайрат» ҳамиша ҳимоячиларининг пухта ўйин кўрсатиши билан шуҳрат қозонганлигини таъкидлаб ўтмоқ лозим. Шу боисдан ҳам азалий рақиб бўлган командалар ўртасидаги бу сафарги учрашув ҳам ниҳоятда кескин вазиятларга бой бўлди. Командалар ўртасидаги учрашувларнинг натижаларни қуйидагича: 1960 йилдан буён бу командалар ўзаро 24 учрашув ўтказишган. Командаларнинг ҳар бири тўққиз мартадан ғалабага эришиб, олти учрашувни дуранг натижа билан якунлашган. Биз Олмаотода, «Пахтакор»нинг эса Тошкентда ғалаба қозониши анъанага айланиб қолган.

Бу мавсумда ҳам шундай бўлди. Биринчи даврда учрашувда биз ўз майдонимизда тошкентликларни 3:2 ҳисобида базўр енгдик. Ўшанда бизнинг ўйинчиларимиз меҳмонларнинг саросимага тушиб қолганликларидан фойдаланиб тўрт минутда учта тўп киритишга муваффақ бўлишганди. Шу ўйинни пахтакорчилар юқсак савияда ўтказишган эди. Бу сафар эса «Пахтакор»нинг ўйинни умуман қовушмади.

Фақат М. Ан комбинацияли ўйин кўрсатишга ҳаракат қилди. Назаримда В. Макаров, К. Баканов ўз имкониятлари даражасидан паст ўйин кўрсатишди. Майдон марказида А. Корченовнинг зиммасига юкланган вазифа уддаланмади. Айниқса, Т. Исоков томонидан моҳирлик билан жарима майдонига етказиб берилган тўпни у дарвозага йўллай олмаганлиги ҳаммани ташвишлантирди. Айтгандей, бу кекса ўйинчи ўзининг маҳорати, чиройли ўйин кўрсатиши билан менга маъқул бўлди. Еш ҳимоячи Убайдуллаев ҳақида ҳам шундай фикр билдириш мумкин. Майдонда В. Чуркинга нисбатан Исоков яхши ҳаракат қилди. Ҳар бир тренер ўз вазифасини яхши билишини тушунаман. Шунга қарамасдан майдонда яхши ўйин кўрсатаётган Исоковнинг В. Курнев билан алмаштирилишини тушунмадим. Бу нарса бизга мезбонлар ҳисобни сақлаб қолишга ҳаракат қилаётганликларини кўрсатиб берди. Шунинг учун ҳам биз ҳужумни кучайтирдик.

Ҳулоса қилиб айтганда «Пахтакор» бу сафар қимматли икки очкони қўлга киритган бўлишига қарамасдан яхши ўйин кўрсатмади.

ҲУРМАТЛИ РАДИО ТИНГЛОВЧИ ЎРТОҚЛАР!

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИОЭШИТТИРИШ ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ

СОЦИОЛОГИК ТАДҚИҚОТЛАР БЎЛИМИ

шаҳар тармоғи орқали берилаётган эшиттиришлар ҳақида сизларнинг фикр-мулоҳазаларингизни ва таклифларингизни билиш мақсадида қуйидаги саволлар билан мурожаат қилади:

ШАҲАР ТАРМОҒИ ОРҚАЛИ БЕРИЛАЁТГАН РАДИОЭШИТТИРИШЛАРНИ ҚАЕРДА ТИНГЛАЙСИЗ?

Уйда — — — — — — — **Ишда** — — — — — — —

ШАҲАР ТАРМОҒИ ОРҚАЛИ БЕРИЛАЁТГАН РАДИОЭШИТТИРИШЛАРНИ ҚАНДАЙ ТИНГЛАБ БОРАСИЗ?

Ҳар куни — — — — — — — — — — — — — —
Ҳафтада 3-4 марта — — — — — — — — — — —
Баъзан — — — — — — — — — — — — — — —

ШАҲАР ТАРМОҒИ ОРҚАЛИ БЕРИЛАЁТГАН РАДИОЭШИТТИРИШНИ БИР КЕЧА-КУНДУЗДА НЕЧА СОАТ ТИНГЛАЙСИЗ?

Иш кунлари	Дам олиш кунлари
30 минут	30 минут
30 минутдан 1 соатгача	30 минутдан 1 соатгача
1 соатдан 1,5 соатгача	1 соатдан 1,5 соатгача
1,5 соатдан 2 соатгача	1 соатдан 2 соатгача
2 соатдан кўпроқ	2 соатдан кўпроқ

ШАҲАР ТАРМОҒИ ОРҚАЛИ БЕРИЛАЁТГАН РАДИОЭШИТТИРИШЛАРНИ ҚАЙСИ ВАҚТЛАРДА ТИНГЛАЙСИЗ?

Соат 6 дан 12.00 гача — — — — — — — — — — —
Соат 12 дан 17.00 гача — — — — — — — — — — —
Соат 17 дан 22.00 гача — — — — — — — — — — —
Соат 22.00 дан 01.30 гача — — — — — — — — — —

ЎЗБЕКИСТОН РАДИОЭШИТТИРИШЛАРИНИ ШАҲАР ТАРМОҒИНИНГ ҚАЙСИ ПРОГРАММАСИ ОРҚАЛИ ТИНГЛАЙСИЗ?

Биринчи программа (1-республика программаси, шаҳар тармоғи учун).
Иккинчи программа (2-республика программаси, Москва).
Учинчи программа («Маяк»).

ШАҲАР ТАРМОҒИ ОРҚАЛИ БЕРИЛАЁТГАН ЭШИТТИРИШЛАР ТЕХНИК ЖИҲАТДАН ТАЛАБЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАДИМИ?

I ПРОГРАММА
Ҳа — — — — — — — — Йўқ — — — — — — — —
II ПРОГРАММА
Ҳа — — — — — — — — Йўқ — — — — — — — —
III ПРОГРАММА
Ҳа — — — — — — — — Йўқ — — — — — — — —

ШАҲАР ТАРМОҒИ УЧУН ТАЙЁРЛАНГАН ҚАЙСИ ЭШИТТИРИШЛАРНИ ТИНГЛАЙСИЗ?

Шаҳар ахбороти (17.00—17.10).
Ўзбек куйларидан концерт (17.10 дан—17.50 гача).
«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» газетасининг обзори (17.50—17.55 гача).

ШАҲАР ТАРМОҒИ УЧУН ТАЙЁРЛАНГАН ЭШИТТИРИШЛАРНИНГ ҲАЖМИ ҲАҚИДА ҚАНДАЙ ФИКРДАСИЗ?

Ҳажми етарли — — — — — — — — — — — — —
Ҳажми етарли эмас — — — — — — — — — — —

ШАҲАР ТАРМОҒИ УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН ЯНА ҚАНДАЙ ЯНГИ ЭШИТТИРИШЛАР ТАШКИЛ ЭТИЛИШИНИ ИСТАЙСИЗ?

_____

_____

ЎЗИНГИЗ ҲАҚИНГИЗДА ЁЗИБ ЮБОРИНГ:

Ёшингиз — — — — — — — — — — — — — — —
Маълумотингиз — — — — — — — — — — — — —
Касбингиз — — — — — — — — — — — — — — —
Жинсингиз — — — — — — — — — — — — — — —
Исм ва фамилиянгиз (агар ҳоҳласангиз) — — — — — — — — — — — — — —